

2018

GLOBAL SOLIDARITET

– EN TIDNING OM MÄNNISKOR SOM KÄMPAR FÖR EN BÄTTRE VÄRLD
OCH OM HUR DU KAN HJÄLPA TILL

BURMA

Kampen för fred

PALESTINA

Ungdomar
får framtidstro

SYDAFRIKA

Utbildning för
demokrati

TURKIET

Facklig verksamhet
stämplas som
terrorism

DENNA TIDNING ÄR EN BILAGA FRÅN
OLOF PALMES INTERNATIONELLA CENTER

Global Solidaritet ges ut av Olof Palmes internationella center med ekonomiskt stöd av Sida. Sida har ej deltagit i produktionen och ansvaret för innehållet är utgivarens.

Utgiven i april 2018.

Redaktör: Berith Andersson Alphonse
Texter: Palmecentret om inte annat anges
Produktion och layout: Global Reporting
Omslagsfoto: Sara Kollberg
Tryck: V-TAB, 2018

Olof Palmes Internationella Center
Box 836, 101 36 Stockholm
Telefon: 08-677 57 70
E-post: info@palmecenter.se

Olof Palmes internationella center verkar i Olof Palmes anda för demokrati, mänskliga rättigheter och fred. Vår vision är en värld med fredliga samhällen grundade på demokratins ideal och där alla människor har lika värde och rättigheter.

INNEHÅLL

Organisering för att bekämpa globala orättvisor	3
Hoten mot demokratin ökar – motkrafter behövs!	4
Kampen för en kärnvapenfri värld	5
Burma – ökat våld i norr	6
Palestina – förening ger ungdomar hopp	8
Notiser	10
Sydafrika – medborgarutbildning för demokrati	12
Turkiet – facklig verksamhet stämplas som terrorism	14
Tävling och dikt	16

JAG ÄR STOLT GIVARE

BLI DET DU OCKSÅ!

Karl-Petter Thorwaldsson, ordförande för LO och Anna Sundström, generalsekreterare på Palmecentret.

Organisering för att bekämpa globala orättvisor

– I stället för att slå in kilar mellan människor måste vi erbjuda något annat: hopp. Det säger LO:s ordförande Karl-Petter Thorwaldsson när han och Anna Sundström, Palmecentrets generalsekreterare, pratar globala frågor och svensk valrörelse.

TEXT OCH FOTO: MARIA PERSSON

Båda två har hela världen som arbetsfält även om deras bas är i Stockholm. Anna Sundström är generalsekreterare för Palmecentret, Karl-Petter Thorwaldsson är ordförande för LO. Men var kommer deras engagemang i globala frågor ifrån?

– Från Chile. Efter kuppen 1973 var SSU-klubben hemma med i en insamling för att samla in en miljon kronor. Jag tyckte det var ofantligt mycket pengar, men det uppnåddes på åtta dagar. Jag var bara nio år, men jag tog det som hände i Chile väldigt hårt, säger Karl-Petter Thorwaldsson.

Även för Anna Sundström var det rättviseperspektivet som tog henne dit hon är i dag:

– Det började hemma i Kallhäll i Stockholm där jag är uppvuxen, men fortsatte när jag kom ut i världen och såg globala orättvisor. Jag är uppvuxen i en ordnad och trygg miljö, men såg att andra inte hade de förutsättningarna. Det växte fram en känsla av att vilja göra något åt det.

De säger båda att var man än befinner sig inom arbetarrörelsen är det internationella

engagemanget stort och att det handlar om att organisera sig för att bekämpa orättvisor.

– När jag blev anställd som ombudsman på IF Metall sa de till mig att det förväntades av mig att jag även skulle ha hand om ett internationellt projekt, säger Karl-Petter Thorwaldsson.

– Och för mig är det självklart att varje månad ge pengar till Palmecentret, som arbetar i många länder för att stödja människor som vill organisera sig.

På ett sätt är de nationalistiska rörelserna de mest internationella. Men vilka är motkrafterna och hur kan man stödja dem?

– Den globala arbetarrörelsen är en av motkrafterna och den behöver vara ännu starkare än vad den är i dag. De frågor och den oro

” Mycket har med arbetsmarknad att göra. Vårt arbete internationellt innebär att vi ger kapacitet till fackliga organisationer i andra länder.

som de nationalistiska krafterna profiterar på har vi som arbetarrörelse svaren och lösningarna på. Men vi måste bli bättre på att nå ut med våra svar så att människor känner att vi lyssnar på deras oro, säger Anna Sundström.

Karl-Petter Thorwaldsson håller med och menar att ofta får den typen av idéer fäste hos människor som redan känner sig hotade.

– Mycket har med arbetsmarknad att göra. Vårt arbete internationellt innebär att vi ger kapacitet till fackliga organisationer i andra länder. Dels blir de hjälpta, som vi blev hjälpta en gång, dels är det en självhjälp eftersom när de får det bättre minskar vi risken för att människor här hemma blir utkonkurrerade, säger han.

Nu är det valår. Hur kan man få in globala frågor i en valrörelse?

– Jag hoppas att vi ska kunna hålla det internationella samtalet vid liv för mycket av den oro som människor känner i Sverige kring migration, arbetstillfällen med mera handlar i hög utsträckning om den oro som finns i vår omvärld. Därför är inte svaren nationella, utan internationella, säger Anna Sundström.

Karl-Petter Thorwaldsson önskar att alla progressiva krafter, inte bara de svenska, skulle samverka mer på global nivå:

– Det finns ett stort världsligt vakuum på radikala idéer. De ökande klyftorna mellan människor har gjort att populismen vuxit sig stark. Vi måste vara självkritiska för vi har inte lyckats fånga upp det.

Hoten mot demokrati och frihet ökar – motkrafter behövs!

Den demokratiska utvecklingen i världen går bakåt och inkomstklyftorna globalt har ökat kraftigt. Det råder medvind för extrema nationalistiska rörelser och allt fler nationalistiska och auktoritära ledare har kommit till makten. Behovet av folkliga och demokratiska organisationer som kämpar emot är i dag större än någonsin. Sådana motkrafter samarbetar Palmecentret med runt om i världen – människor och organisationer som vågar och orkar kämpa för rättvisa och jämlikhet.

BELARUS

I Belarus är det få som vågar engagera sig politiskt av rädsla för att förlora sitt jobb eller sin utbildningsplats. Oberoende fackföreningar och demokratiaktivister trakasseras. Palmecentret samarbetar med aktivister som vågar stå upp mot förtrycket och som vägrar låta sig skrämmas till tystnad. Internationell solidaritet möjliggör existensen av demokratiska krafter i dagens Belarus.

BURMA

I Burma samarbetar Palmecentret med organisationer som kämpar för dialog och samarbete mellan olika folkgrupper och emot diskriminering och övergrepp från militären. Trots att de ofta hotas och förföljs orkar och vågar de fortsätta sin kamp, och det stöd de får genom internationell solidaritet är oerhört viktigt för dem.

Sedan hösten 2017 har människor i folkgruppen rohingya våldtagits, dömts och tvingats fly i hundratusentals. Palmecentret har samlat in pengar till byggen av trygga platser för barn och för att rohingyas egen nyhetsbyrå ska kunna rapportera om övergreppen.

MAKEDONIEN

Efter många år med högerkonservativt styre och politisk kris, med inslag av våld, kunde en socialdemokratiskt ledd regering tillträda i juni 2017. Palmecentret har länge samarbetat med partiet SDSM, som nu genomför politiska förändringar för fler jobb och ökad jämlikhet.

Ett av de beslut som Makedoniens regering nyligen tagit är att ansluta sig till statsminister Stefan Löfvens initiativ Global deal, för anständiga arbetsvillkor och inkluderande tillväxt.

SYDAFRIKA

Organisationer för arbetare, kvinnor och ungdomar är viktiga motkrafter mot korruption och ojämlikhet i Sydafrika – ett land där den ekonomiska ojämlikheten är en av de största i världen. Palmecentret är en viktig och långvarig samarbetspartner för flera av organisationerna. Det gäller bland annat regeringspartiet ANC där Palmecentret stöder verksamhet för att få in fler ungdomar och kvinnor.

– Vi lever i ett samhälle som är en demokrati på papperet, men i vardagen är apartheid fortfarande oerhört närvarande, säger Eddie April, som deltar i ett demokratiprojekt med stöd från Palmecentret. (Läs mer på sidan 12)

FILIPPINERNA

I Filippinerna samarbetar Palmecentret med modiga organisationer som vågar och orkar vara en motkraft mot maktmissbruk och korruption.

– Jag hoppas att vi som politisk rörelse ska överleva den här mordiska, sexistiska och antidemokratiska presidenten, säger Riza Hontiveros, senator för det socialdemokratiska partiet Akbayan.

Under president Rodrigo Dutertes "krig mot drogerna" har minst 12 000 människor dömts utan någon rättslig prövning.

Känn dig stolt – du har vunnit Nobels fredspris

Förra året gick Nobels fredspris till organisationen Ican (International campaign to abolish nuclear weapons), som samlar organisationer världen över som vill se en kärnvapenfri värld. Palmecentret är en av medlemmarna, och därmed kan man faktiskt säga att alla som är medlemmar i någon av Palmecentrets medlemsorganisationer är med och delar på fredspriset.

TEXT: BJÖRN LINDH FOTO: ICAN

Ett av Palmecentrets uppdrag är att arbeta för fred och nedrustning. Går man några decennier tillbaka i tiden var många engagerade i fredsfrågor, men sedan har fredsarbetet tappat kraft. När stormakterna nu rustar upp sina kärnvapenarsenaler och antalet väpnade konflikter i världen ökar finns anledning att ge fredsfrågorna ökad tyngd.

Palmecentret och alla andra organisationer som är med i Ican jobbar hårt för att FN:s konvention om ett totalförbud mot kärnvapen ska få största möjliga uppslutning bland världens stater. Förra sommaren röstade 122 stater i FN, däribland Sverige, för konventionen som förbjuder kärnvapen. Och det bröt ut jubel i FN:s högkvarter.

Nu gäller det att få så många länder som möjligt att ratificera konventionen. Sverige har inte gjort det ännu, utan har tillsatt en utredning för att utreda konsekvenserna av

” De som bestämmer över kärnvapnens användning spelar inte bara med sina länders överlevnad. De har också våra liv i sina händer. Därför måste vi andra, som inte har kärnvapen, göra vårt yttersta för att hävda våra intressen och för att påverka kärnvapenmakterna att inse sitt ansvar också mot oss. /Olof Palme

en ratificering. Kärnvapen är massförstörelsevapen som är tänkta att förrinta hela städer. Ett kärnvapenkrig i större skala kan innebära slutet för hela mänskligheten.

– Jag är övertygad om att en kärnvapenfri värld är möjlig. Det handlar bara om politisk vilja, säger Anna Sundström, generalsekreterare på Palmecentret.

I en undersökning som Palmecentret låtit Sifo göra svarar nära nio av tio svenskar att de är för ett globalt förbud mot kärnvapen. Lika många säger att de vill att Sverige skriver under FN:s avtal om förbud mot kärnvapen.

Men USA och andra kärnvapenstater pressar på för att Sverige och andra länder inte ska ratificera.

– Det är inte Trump som ska bestämma vår säkerhetspolitik, det gör vi själva, säger Anna Sundström.

Vad kan du göra?

Genom att bidra med pengar till Palmecentrets verksamhet stöder du arbetet för en fredligare värld.

Allt våldsammare strider i norra Burma

Med luftanfall och tungt artilleri har den burmesiska militären intensifierat sina attacker på etniskt baserade väpnade grupper i landets utdragna inbördeskrig. Olof Palmes internationella center stödjer medborgarjournalister som samlar in och vidareförmedlar information om stridigheterna.

TEXT: AXEL KRONHOLM FOTO: VILHELM STOKSTAD

Runt årsskiftet utförde den burmesiska armén upprepade attacker på civila områden runt om i Kachinstaten i norra Burma. Enligt FN:s kontor för humanitära frågor (OCHA) har striderna mellan den burmesiska armén och den etniskt baserade väpnade gruppen Kachin Independence Army (KIA) eskalerat sedan början av 2018.

I januari dödades åtminstone tre civila i flygbombningar och artilleribeskjutning mot gruvsamhällen i Tanai, enligt ett nätverk av civilsamhällesorganisationer i Kachin. Fler dödsfall har rapporterats, men FN har inte fått tillträde till konfliktområdena för att själva kunna verifiera rapporterna, skriver OCHA.

Engelskläraren Kai Nan träffades av granatsplitter på julafton 2017 när hon befann sig i ett flyktingläger i staden Laiza i östra Kachinstaten.

– Först uppfattade jag inte att jag hade träffats, utan kände bara att det brände i nacken. Men så började blod rinna ut ur min mun, berättar hon.

Utsikterna för fred dåliga

Splittret från granaten, som slog ner i ett fikonträd intill vägen, hade gått in i nacken och borrar sig upp genom käken och slagit ut fyra tänder på henne. Ett par som passerade förbi hjälpte henne till sjukhuset.

– Jag hade nog inte överlevt om sjukhuset varit längre bort, säger Kai Nan, som efter tre veckor på sjukhus i Kina är tillbaka i Laiza.

Medieorganisationen Kachin Waves, som stöttas genom Olof Palmes internationella centers stöd till medborgarjournalistik i Kachinstaten, rapporterade tidigt om händelsen. Ja Naw, som jobbar för organisationen Sha-it Social Development Foundation som driver Kachin Waves, säger att utsikterna för fred är mycket dåliga.

” Det finns inget solsken i Kachin. Vi försöker hoppas, men när man ser till verkligheten och det som händer så finns det inte mycket som tyder på att något blir bättre.

En soldat i Kachin Independence Army håller vakt mot burmesiska posteringar bara någon kilometer bort.

Varför driver ni det här projektet?

S-studenter sympatiserar med den burmesiska demokratiörelsens krav på rättvisa, demokrati och fred. Vi känner att vi kan bidra med den kunskap och erfarenhet som svensk arbetarrörelse har av kamp för demokrati och rättvisa.

Vad ger projektet er i S-studenter?

Inom arbetarrörelsen pratas det mycket om internationell solidaritet, men ofta stannar diskussionen på en teoretisk nivå. Men vårt projekt i Burma ger S-studenters medlemmar möjlighet att

bedriva konkret internationellt solidaritetsarbete.

Otto Berglund,
S-studenters
Burmautskott

– Det finns inget solsken i Kachin. Vi försöker hoppas, men när man ser till verkligheten och det som händer så finns det inte mycket som tyder på att något blir bättre, säger han.

Civila i skottlinjen

Striderna i norr slår allra hårdast mot civila, särskilt de som redan fördrivits från sina hem och lever som internflyktingar, säger Richard Weir på Human Rights Watch.

– Båda sidor i konflikten har gjort sig skyldiga till övergrepp, men den burmesiska militärens hänsynslöshet och flagranta brist på respekt för mänskliga rättigheter och krigets lagar är väldokumenterad. Och efter det senaste årets etniska rensning av rohingyer i Rakhinestaten finns det inget som tyder på att militären har ändrat hur den strider, säger han.

Attackerna på civila områden har lett till stora demonstrationer i delstatshuvudstaden Myitkyina. I februari samlades tusentals människor och höll upp skyltar med text som “Sluta flygbomba civila” eller “NLD-regeringen måste bryta tystnaden kring inbördeskriget”.

Kai Nan tackar Gud för att hon överlevde granatattacken i julas. Hon berättar att hon inte känner något hat mot burmeserna för det som inträffat: det är den förda politiken som är orsaken till att civila råkar illa ut, konstaterar hon.

– Men visst är jag skrädd. Nu när jag hör ett plötsligt eller högt ljud så känner jag skräck direkt.

Det här är vår sista utpost

Shizaw Ze Nyoi, 55 år, har kommit för att hämta veckans ranson av ris till familjen. Liksom många av invånarna i staden Laiza, bara några mil från frontlinjen i Kachin, är hon beroende av mathjälpen för att överleva. Hon oroar sig för att striderna kommer närmare staden.

– Det här är vår sista utpost, om staden blir attackerad har vi ingenstans kvar att fly, säger hon.

Vad kan du göra?

Vill du också engagera dig för att stödja organisationer i Burma som arbetar för demokrati och mänskliga rättigheter? I så fall kan du göra det genom att:

- Arbeta för att den organisation du är medlem i engagerar sig som fadder genom Palmecentret.
- Bli månadsgivare till stöd för de solidaritetsprojekt som Palmecentret driver i Burma.
- Arrangera ett möte eller seminarium för att öka kunskapen om situationen i Burma.

Dans är en av de mest populära aktiviteterna i ungdomsföreningen. Men lokalerna är slitna och skulle behöva rustas upp, vilket de israeliska myndigheterna inte tillåter.

Motarbetad förening förändrar ungdomars liv

I normala fall borde polisen vara glad när ungdomar finner engagerande fritidsaktiviteter, och håller sig borta från kriminalitet och droger. Men i östra Jerusalem gör polis och myndigheter vad de kan för att sabotera för de palestinska ungdomarnas förening.

TEXT OCH FOTO: BJÖRN LINDH

På de trånga gatorna i gamla staden i Jerusalem ryms både historia och dagens konflikter. Längs en av de mer berömda gatorna ska Jesus ha släpat sitt kors. Här finns judarnas klagomur, muslimernas al-Aqsa-moské och flera kristna kyrkor. De flesta som bor här är palestinier, men det är Israel som har makten.

Här finns Old City Youth Association, som engagerar omkring 100 ungdomar. Det är ett projekt som stöds av Palmecentret och ABF Botkyrka-Salem. Föreningen genomför fritidsaktiviteter och föreläsningar om droger, sociala media och andra ämnen som engagerar ungdomar. Folkdans har växt till en stor aktivitet. En folkdansgrupp har bildats som

blivit allt mer professionell och även uppträtt internationellt.

Men i lika hög grad är ungdomsföreningen och dess lokal en träffpunkt; ett alternativ till trånga överbefolkade lägenheter, och till att hänga på gatorna där det finns gott om droger och där man ständigt blir trakasserad av israelisk militär och polis.

– Man kan se hur särskilt killarnas beteende förändrats sedan de blivit engagerade i föreningen. Tidigare satt de mest och hängde och uppträdde ohysat mot kvinnor och turister, säger Sameer Amro, som leder verksamheten i lokalen.

Men osäkerheten inför framtiden är stor. Uppfattningen är att israelerna helst såg att ungdomsföreningen stängde ner sin verksamhet.

– Senast i går genomförde polisen en räd. De kom flera stycken med vapnen dragna. De letar bevis på att vi får stöd från palestinska myndigheten. Om de hittar bevis på det tvingas vi stänga, säger Sameer Amro.

Föreningens lokal befinner sig alltså mitt i den gamla stadsdelen, i en byggnad som är många hundra år gammal. Den är i kraftigt behov av upprustning. Rappningen lossnar från taket och man har fått sätta upp presenningar för att den inte ska hamna i huvudet på besökarna. Men de israeliska myndigheterna tillåter inte någon upprustning, utan tycks hoppas att förfallet ska göra lokalen obrukbar. I våningarna ovanför centret har israeliska bosättare tagit sig in och ockuperat lägenheter.

Tamara Abdelrezaq Siyam började engagera sig i föreningen för tio år sedan. Nu är hon ledare, och känd koreograf.

– Utan stödet från Palmecentret och ABF skulle vi inte ha råd med verksamheten, kanske skulle föreningen inte ens existera, säger Sameer Amro.

Som en del av samarbetet med ABF Botkyrka-Salem ingår att grupper av ungdomar har fått möjlighet att åka till Sverige på besök. Något som uppfattas som stort och viktigt av ungdomar som formellt inte är hindrade att resa runt i hela Israel men som i praktiken inte törs lämna de palestinska stadsdelarna. Palestinier i östra Jerusalem kan inte bli medborgare i Israel, utan får ett slags uppehållstillstånd, även om de är födda och har bott hela sitt liv i Jerusalem. Ska de resa utomlands sker det med jordanska pass, även om nästan ingen någonsin besökt Jordanien.

Tamara Abdelrezaq Siyam har varit flera gånger i Sverige. De resorna speglar på något sätt den resa hon gjort i livet, tack vare ungdomsföreningen. För ungefär tio år sedan började hennes eget engagemang. Undan för undan har hon utvecklats genom verksamheten, dansen och koreografin har varit viktigast för henne.

– I dag är jag den mest kända palestinska koreografen i Jerusalem. Människor känner igen mig när jag går på stan, säger hon.

För Tamaras del handlar det lika mycket om personlig utveckling. I dag är hon en aktiv och engagerad person och arbetar som lärare för blinda barn.

– Om det inte varit för ungdomsföreningen så hade jag varit hemmafru i ett arrangerat äktenskap. Nu är det jag som bestämmer när och med vem jag vill gifta mig.

” Senast i går genomförde polisen en räd. De kom flera stycken med vapnen dragna. De letar bevis på att vi får stöd från palestinska myndigheten. Om de hittar bevis på det tvingas vi stänga.

Killarna i lokalen vill hellre prata om tillvaron under den israeliska regimen, när de äntligen möter utlänningar som är villiga att lyssna. De klagar över ständiga id-kontroller och över att de som inte har gamla staden som adress på sin id-handling kastas ut därifrån. Men det är också mer allvarliga berättelser om gripanden och perioder i israeliska häkten. Alla är överens om att med Donald Trumps utspel om Jerusalem som enbart Israels huvudstad kommer situationen bara att bli värre.

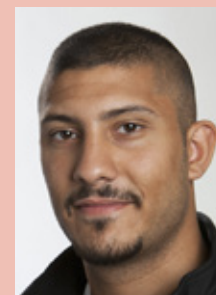
PS. Sedan artikeln skrevs har det israeliska parlamentet drivit igenom en lag som ökar möjligheten för israeliska myndigheter att dra in uppehållstillståndet för palestinier som bor i östra Jerusalem.

Varför gör ni det här projektet?

Det känns bra att kunna förändra tillvaron för ungdomarna i östra Jerusalem och göra skillnad på riktigt.

Vad ger projektet er i ABF?

Det ger oss mycket tillbaka. Den ungdomsgrupp som varje år reser till Jerusalem får insyn i en verklighet som de annars aldrig skulle ha en chans att möta. Det är inspirerande att tillsammans med ungdomsgruppen i Palestina jobba med att utveckla jämställdhet och demokrati.

Hani Albitar,
projektledare
för ABF Bot-
kyrka-Salems
projekt för
ungdomar i
Palestina

Positiva förebilder behövs

– Sydafrikas lagar vad gäller hbtq-frågor är progressiva men de tillämpas inte på ett likvärdigt sätt. Det behövs positiva förebilder, en positiv mediabild och en förändring i det politiska ledarskapet, säger Cammi, transsexuell kvinna.

Hon tror att mångfald skulle kunna vara en av Sydafrikas mest värdefulla tillgångar. Men enligt henne är det vanligt att bemötas negativt i det sydafrikanska samhället. Hon upplever också att kvinnohat kombineras med transfobi.

– Alltså att män hatar mig dubbelt.

FOTO: DAVID GRAHAM

Palmecentret arbetar för fred i Burma

Nära 700 000 människor från minoritetsgruppen rohingya har flytt från Burma på grund av det FN kallar "ett skolboksexempel på etnisk rensning". Tillsammans med Aftonbladets ledarsida startade Palmecentret hösten 2017 en insamling för att bygga skolor och trygga platser för barnen som flytt till Bangladesh. Där ska de kunna leka, få undervisning och äta

näringsrik mat varje dag, samtidigt som de får möjlighet att bearbeta det som de har varit med om. Över 530 000 kronor samlades in från allmänheten och våra medlemsorganisationer inom arbetarrörelsen. Vårt långsiktiga arbete för en fredlig utveckling i Burma behöver fortfarande ditt stöd. Bli månadsgivare genom att gå in på www.palmecenter.se.

JAG ÄR STOLT GIVARE

BLI DET DU OCKSÅ!

Global Deal – Makedonien

Global Deal är ett initiativ från Stefan Löfven och den svenska regeringen, OECD och världsfacket ILO, som vill skapa inkluderande tillväxt i en allt mer globaliserad värld. Många länder har blivit partners i Global Deal och ser ett värde i en fungerande dialog mellan arbetsgivare och arbetstagare.

Makedonien är den senaste partnern att ansluta sig. Landet, med sin nyttillträdde socialdemokratiska regering, förstår att samverkan mellan en stark fackföreningsrörelse och ett ansvarskännande näringsliv skapar förutsättningar för bra villkor och främjar lokal demokrati.

En liten seger för Västsahara

Sedan 1975 har grannen Marocko ockuperat Västsahara. Hundratusentals västsaharier lever sedan länge under vedervärdiga förhållanden i flyktingläger i Algeriet.

FN, EU och AU fördömer ockupationen och menar att den är ett brott mot folk-rätten.

Trots omvärldens fördömanden tillåts EU:s handelsavtal med Marocko att omfatta

Västsaharas naturtillgångar. Sveriges regering har nu efter många påtryckningar valt att inte gå med på detta inför att avtalet omförhandlas i år.

– En liten seger längs den fortsatt långa vägen till västsahariernas självbestämmande, säger Anna Sundström, generalsekreterare för Palmecentret.

Palmecentret arrangerar Internationella torget vid Bokmässan

I år och nästa år ansvarar Palmecentret för att arrangera Internationella torget vid Bokmässan i Göteborg.

Torget är en plats på Bokmässan där aktörer som arbetar för global utveckling samlas för att informera om sin verksamhet och arrangera spännande seminarier.

– Vi vill att platsen blir en myllrande mötesplats för demokrati, mänskliga rättigheter och en rättvis och hållbar global utveckling, säger Anna Sundström, generalsekreterare för Palmecentret.

Bokmässan äger rum 27–30 september.

Ta ställning för mänskliga rättigheter med ett gåvobrev

Palmecentrets gåvobrev är det självklara valet när du vill uppvakta någon som fyller år eller som du vill fira av annan anledning. Vill du hedra någon som gått bort finns Palmecentrets minnesgåvor.

Föreningar kan använda gåvokorten/minnesgåva för att ge en gåva, avtacka en styrelseledamot, hylla en jubilar eller hedra en bortgången kamrat.

På så sätt får arbetarrörelsens arbete för internationell solidaritet stöd.

Välkommen att beställa gåvobrev på www.palmecenter.se eller telefon 08-677 57 70.

Medborgarutbildning för demokrati

I Sydafrika kämpar många fortfarande med att förstå vad demokrati egentligen är. De medborgerliga rättigheterna är förhållandevis välkända, men hur utkräver man ansvar och vad krävs av den enskilda individen? Dessa kunskapsluckor försöker Palmecentrets samarbetspartner ETU, Education and Training Unit, fylla genom medborgarutbildning.

TEXT OCH FOTO: ANDREAS KARLSSON

Samhället Laingsburg är litet och sömnt med milsvida ödemarker åt alla håll. De 8 000 invånarna överlever i första hand tack vare de får- och getfarmer som omger samhället.

Mike Gouws är talman i den lokala politiska församlingen och säger att det är med stor tillfredsställelse han är med och bygger upp Sydafrikas demokrati. Det må ha gått över två decennier sedan apartheid föll, men fortfarande saknas en hel del demokratisk mognad.

– Laingsburg är ett fattigt samhälle med lågutbildade medborgare och för många är vardagen inte dramatiskt annorlunda än under apartheidtiden. Det finns en besvikelse över det och den grundar sig på orealistiska förhoppningar. Människor förväntar sig att politiker ska lösa

alla deras problem och det finns en föreställning om att införandet av demokrati automatiskt skulle ställa allt till rätta. Vad människor inte förstår är att de själva måste delta i demokratin för att den ska fungera, säger han.

Det är mot den bakgrunden som ETU har genomfört ett utbildningsprogram i Laingsburg, i syfte att stärka den lokala demokratin. Meleney Tembo är utbildare på ETU och är den som drivit projektet.

– Människor här har inte utvecklats tillsammans med demokratin. Snarare har de hamnat allt mer på efterkälken ju längre tiden har gått. Därför finns det ett stort behov av att organisera lokala samhällen så att människor känner att de kan delta i demokratin och använda sig av den. Våra utbildningar handlar om att ge dem dessa verktyg.

Meleney Tembo håller med om att det finns en bristande kunskap om att demokrati förutsätter deltagande och att det inte bara handlar om rättigheter. Samtidigt, säger hon, saknar många även kunskaper om hur de ska ta tillvara just sina demokratiska rättigheter;

” Det handlar många gånger om grundläggande demokratiska principer, som hur maktfördelningen mellan olika politiska nivåer ser ut. Jag möter människor som tror att allt är regeringens ansvar, eller omvänt att allt är deras lokala politikers ansvar.

hur man håller politiker ansvariga och gör sin röst hörd i det offentliga samtalet.

– Det handlar många gånger om grundläggande demokratiska principer, som hur maktfördelningen mellan olika politiska nivåer ser ut. Jag möter människor som tror att allt är regeringens ansvar, eller omvänt att allt är deras lokala politikers ansvar. Om man inte vet hur samhället fungerar så vet man förstås inte heller vem man ska vända sig till för att få något uträttat, eller om något gått fel.

Beatie Hofmeyr, verksamhetschef på ETU, säger att betydelsen av att Sydafrika är en ung demokrati inte nog kan understrykas.

– Vi har ingen lång demokratisk tradition. Människor i Sydafrika har enorma förväntningar på politiker, och de har i sin tur varit dåliga på att svara på förväntningarna. Det riskerar att leda till att människor tappar tilltron till demokratin och att politikerna distanserar sig från folket, vilket i värsta fall får medborgarna att ta till våld för att vädra sitt missnöje.

Samtidigt säger Beatie Hofmeyr att hon egentligen inte är orolig för att det ska ske, hon är generellt sett optimistisk inför framtiden.

– Vi har de politiska och juridiska ramverken på plats så nu handlar det om implementering. För det krävs att vi engagerar medborgarna och får dem att känna sig delaktiga i demokratin, att det är deras angelägenhet och ansvar. Jag är fast övertygad om att ETU är en viktig kugge i det maskineriet.

Mike Gouws är tacksam för ETU:s engagemang i Laingsburg och säger att det ger gott hopp om att kunna fortsätta stärka den lokala demokratin.

– Ett modernt demokratiskt samhälle är fullt av möjligheter, åtminstone för alla de som inser att man inte bara kan sitta och vänta på att få saker serverade. Genom deltagande, så som ETU har lärt oss, kan vi gå långt.

Varför har ni haft projekt i Sydafrika?

Jag upptäckte att det fanns ett land som skrivit in rasism i sina grundlagar och beslöt mig för att engagera mig mot apartheid, tillsammans med flera vänner. Via intensiva studier och goda kontakter fick vi stor respons, både i Oskarshamn och nationellt, och arbetet växte bortom alla förväntningar.

Vad gav projektet er?

Vårt samarbete med partners i Sydafrika har givit en unik möjlighet till insikt och kunskap. Solidaritetsarbetet för Sydafrika

skapade också kontaktytor som resulterade i andra kommunala och civila samarbeten.

Tormod Nasset,
ambassadör för
Palmecentret i
Kalmar län

Vad kan du göra?

Vill du också engagera dig för att stödja organisationer i Sydafrika som arbetar för demokrati och mänskliga rättigheter? I så fall kan du göra det genom att:

- Arbeta för att den organisation du är medlem i engagerar sig som fadder genom Palmecentret.
- Bli månadsgivare till stöd för de solidaritetsprojekt som Palmecentret driver i Sydafrika.
- Arrangera ett möte eller seminarium för att öka kunskapen om situationen i Sydafrika.

TURKIET

Nuray Simsek älskade sitt jobb som filosoflärare sedan 26 år. Men plötsligt en dag fick hon sparken.

Fakta

Sedan den misslyckade militärkuppen i juli 2016 råder undantagstillstånd i Turkiet. Det socialdemokratiska oppositionspartiet HDP:s båda ordföranden är fängslade, tusentals civilsamhällsorganisationer har stängts ned och över 140 000 offentligt anställda har fått sparken. Polariseringen i samhället är stor och det är viktigt att stödja krafter som arbetar för mänskliga fri- och rättigheter. Palmecentret och Socialdemokraterna samarbetar med två turkiska systerpartier samt med tre civilsamhällsorganisationer.

Varför projekt i Turkiet?

Marieborgs folkhögskola har engagerat sig för Turkiet för att vi ser det som viktigt att ha ett engagemang i internationella frågor och samarbete.

Vad ger projektet er?

Vi har många studerande från Mellanöstern och utbytet av kunskap och erfarenhet är viktigt för oss och vår samarbetsorganisation. Internationellt samarbete och utbyte mellan civilsam-

hällets organisationer är det som kan förändra världen.

**Anne Ludvigsson,
ordförande för
Marieborgs
folkhögskola**

”Om du är terrorist så är alla turkar det”

48-åriga Nuray Simsek arbetade som filosoflärare på gymnasiet. Men efter 26 år med ett jobb som hon älskar fick hon sparken i februari 2017. En dag stod hennes namn på en lista på nätet.

TEXT OCH FOTO: ANNIKA TORSTENSSON

Jag ringde skolans chef och frågade om det kunde handla om någon annan med samma namn, men han sa att det var jag. Då ringde jag min bror som blev helt chockad. ”Om du är terrorist så är alla i Turkiet det”, sa han.

Skälet de angav för avskedet var att hon skulle ha haft kontakt med en terrororganisation. Nuray Simsek är medlem i en lokalavdelning av de offentliganställdas fackförbund KESK och hon är fredsaktivist. I februari hade hon ganska nyligen flyttat till Istanbul och inte ens varit med på någon demonstration. Hon förstod ingenting.

– Jag pratade med mina vänner som sa att avskedet antagligen berodde på saker jag gjort tidigare, som fackliga demonstrationer och demonstrationer på första maj.

Eller kanske var det att hon var med på en presskonferens om det som kallas Ankara-massakern, ett blodigt attentat mot en

fredsdemonstration, som arrangerades av ett antal fackföreningar och politiska organisationer. Nuray Simsek säger att hon och hennes vänner den gången blev anklagade i lokalpressen för att stödja terrorister.

– Jag älskar att undervisa. Och nu har jag förlorat mitt jobb. Det är fruktansvärt. Vi har rätt till åsiktsfrihet och yttrandefrihet.

Utrensningarna bland akademiker i Turkiet har pågått sedan kuppförsöket 2016. Över 140 000 offentliganställda har sparkats, bland dem lärare, läkare och tjänstemän. Nuray Simsek och många av de sparkade akademikerna fortsätter att kämpa. Tre dagar i veckan arrangerar de sittdemonstrationer i Istanbul.

– Polisen övervakar våra demonstrationer. En gång greps vi och misshandlades.

Hon säger att det är svårt att se om framtiden men menar att allt fler människor börjar få nog av övergreppen. Alla de som har sparkats och de som har satts i fängelse har familjer, släktingar och vänner. Det blir

väldigt många människor som har drabbats direkt.

– Jag själv har haft tur som fått ett jobb. Andra som förlorat sitt arbete har det väldigt svårt. De måste ta tillfälliga jobb som exempelvis servitriser, en del har flyttat hem till sina familjer och andra har försökt öppna ett kafé eller liknande.

”Jag pratade med mina vänner som sa att avskedet antagligen berodde på saker jag gjort tidigare, som fackliga demonstrationer och demonstrationer på första maj. Jag älskar att undervisa. Och nu har jag förlorat mitt jobb. Det är fruktansvärt. Vi har rätt till åsiktsfrihet och yttrandefrihet.

Turgay vågar ifrågasätta efter kursen

– Kursen stärkte mitt självförtroende. Jag fick syn på mig själv. Det säger 25-årige Turgay Dogan, en av deltagarna i the Other School of Politics som Palmecentrets turkiska samarbetspartner Zero Discrimination (ZDA) arrangerade för unga romer förra sommaren.

TEXT OCH FOTO: ANNIKA TORSTENSSON

Turgay Dogan har precis tagit examen i företagsadministration och vi träffas på ett café i Trump Tower i stadsdelen Sisli i Istanbul. Bara ett stenkast från det påkostade köpcentret ligger de romska kvarter där han växte upp. Fattiga, trångbodda, högljudda gator som omgärdas av skrytbyggen och stängsel.

– Jag växte upp bland råttor, i fukt och trängsel. På grund av fattigdomen var jag tvungen att lyckas. För när jag väl hade börjat på universitetet började kvinnorna i området säga till sina barn: plugga nu så ni kan bli som Turgay. Det gjorde att jag kände en moralisk plikt att lyckas, säger han.

Ett gemensamt problem för romer i hela landet är att alltför få unga personer deltar i

det politiska livet. Därför tog Elmas Arus, ordförande för Zero Discrimination, initiativ till en specialutbildning.

– Genom kursen skapas en mötesplats för unga romer med olika politiska övertygelser där de kan diskutera gemensamma mål. Förhoppningsvis kan det leda till fler självständiga romska röster.

Turgay Dogan var en av de 38 unga romer som valdes ut till kursen. Han menar att utbildningen och utbytet med de andra deltagarna gav honom nya perspektiv.

– Kursen har förändrat hur jag tilltalar människor. Premiärministerns rådgivare var en av föreläsarna och jag ställde frågor till honom och till de andra experterna. Efter kursen känner jag att jag kan ställa frågor till vem som helst.

Turgay Dogan och hans mor Nazan.

*tiden är över nu
för att göra oss mindre än vi är
för att tro att kampen är någon annans
ansvar*

*och vet du vad?
de goda nyheterna är
att tiden är inne
tiden är inne
för att skriva historia
tiden är inne
för att förändra en värld på väg åt fel håll
tiden är inne
för nya gemenskaper
och breda folkrörelser
för en koalition stor nog att utmana
extremism-vågen*

*och de goda nyheterna är
att du behövs
att din röst
och din tid
och ditt engagemang
och dina händer
och dina idéer
behövs*

*för att bygga det här landet
den här världen
den här framtiden
till nåt vi kan tro på
nåt vi kan överleva i
nåt vi vill leva för*

Utdrag ur dikten "Den nya tiden"
av Agnes Török

Läs hela dikten och mer av Agnes Töröks poesi
på Facebook: @AgnesTorokPoetry

**OLOF PALME
INTERNATIONAL
CENTER**

www.palmecenter.se

TÄVLING

Vinn fina priser!

Svaren på frågorna hittar du i denna tidning. Svarsformulär finns på www.palmecenter.se. Du kan också skicka svaren i ett mejl till info@palmecenter.se.

A. Vad heter organisationen som fick Nobels fredspris 2017?

- 1. IOGT-NTO
- x. Opcw
- 2. Ican

B. Var ligger Kachinstaten?

- 1. I norra Burma
- x. I norra Thailand
- 2. I östra Bangladesh

C. Hur många offentligt anställda i Turkiet har avskedats efter militärkuppen 2016?

- 1. Ungefär 25 000 anställda
- x. Cirka 100 000 anställda
- 2. Över 140 000 anställda

D. Vad heter ABF Botkyrka-Salems samarbetspartner i östra Jerusalem?

- 1. Peace Now
- x. Old City Youth Association
- 2. Al Fatah

E. Vilken organisation ska arrangera Internationella torget på Bokmässan i år?

- 1. Läkare utan gränser
- x. Palmecentret
- 2. Röda Korset

1:a pris

2:a pris

3-5:e pris

Solidaritet kostar pengar! För att kunna genomföra de solidaritetsprojekt du kan läsa om i tidningen är Palmecentret beroende av bidrag från personer och organisationer. Använd det bifogade inbetalningskortet eller swisha din gåva till 123 240 60 72. Tack för ditt stöd!